

EUROPA-PARLAMENTET

2004

2009

Mødedokument

16.4.2009

B6-0192/2009

FORSLAG TIL BESLUTNING

på baggrund af forespørgsler til mundtlig besvarelse B6-0489/2008 og B6-0494/2008

jf. forretningsordenens artikel 108, stk. 5,

af Gérard Deprez

for Udvalget om Borgernes Rettigheder og Retlige og Indre Anliggender

om den årlige drøftelse om de fremskridt, der er gjort i 2008 med hensyn til området med frihed, sikkerhed og retfærdighed (EU-traktatens artikel 2 og 39)

Europa-Parlamentets beslutning om den årlige drøftelse om de fremskridt, der er gjort i 2008 med hensyn til området med frihed, sikkerhed og retfærdighed (EU-traktatens artikel 2 og 39)

Europa-Parlamentet,

- der henviser til artikel 2, 6 og 39 i EU-traktaten samt artikel 13, 17-22, 61-69, 255 og 286 i EF-traktaten, der er det vigtigste retsgrundlag for udviklingen af EU og Fællesskabet som et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed,
 - der henviser til sin forespørgsel til mundtlig besvarelse til Rådet (B6-0489/2008) og til Kommissionen (B6-0494/2008), som drøftedes på plenarmødet den 17. december 2008¹,
 - der henviser til forretningsordenens artikel 108, stk. 5,
- A. der henviser til, at det ti år efter Amsterdam-traktatens ikrafttrædelse er et faktum,
- at omfanget af den gældende EU-ret vedrørende frihed, sikkerhed og retfærdighed er vokset markant, hvilket er en blåstempling af medlemsstaternes beslutning om i vid udstrækning at inddrage EU-institutionerne i den politiske beslutningstagning på dette område for dermed at sikre EU-borgerne frihed, sikkerhed og retfærdighed,
 - at hovedparten af EU-borgerne ifølge de periodiske Eurobarometer-undersøgelser har en stadig mere intens følelse af, at EU's aktioner har en merværdi sammenlignet med de aktioner, der udelukkende iværksættes på nationalt plan, og at to tredjedele af borgerne støtter de EU-aktioner, der fremmer og beskytter grundlæggende rettigheder (herunder børns rettigheder), samt indsatsen mod organiseret kriminalitet og terror, mens kun 18 % mener, at EU-aktioner ikke har haft nogen yderligere nyttevirkning,
- B. der henviser til, at de ovennævnte positive faktorer ikke kan opveje
- EU-beslutningsprocessens vedvarende juridiske svagheder og komplicerede karakter, især på områder som f.eks. politisamarbejdet og det strafferetlige samarbejde, som hverken er underlagt nogen hensigtsmæssig demokratisk kontrol eller domstolskontrol på EU-plan,
 - modviljen hos hovedparten af medlemsstaterne mod at fremme politik knyttet til grundlæggende rettigheder og borgernes rettigheder; samtidig har det vist sig at være stadig vigtigere ikke kun at fokusere på grænseoverskridende sager for at undgå dobbelte standarder i samme medlemsstat,
 - det vedvarende behov for, at EU's fælles indvandrings- og asylpolitik, der er forsinket i forhold til den tidsplan, der blev aftalt Haagprogrammet og den europæiske pagt om

¹ <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+PV+20081217+ITEM-014+DOC+XML+V0//IT&language=EN>

indvandring og asyl, udvikles yderligere og gennemføres korrekt,

- Kommissionens problemer med at sikre rettidig og korrekt gennemførelse af en stor del af den nyligt vedtagne fællesskabslovgivning samtidig med forvaltningen af den omfattende korrespondance, samt de mange klager og stadig flere traktatbrudssager,
- behovet for i højere grad at involvere Europa-Parlamentet og de nationale parlamenter i at evaluere EU-lovgivningens reelle virkning i praksis,
- det stadig underudviklede net af repræsentanter for civilsamfundet og berørte parter i forbindelse med enhver politik, der vedrører området med frihed, sikkerhed og retfærdighed; det er værd at bemærke, at medlemsstaternes justitsministre først for nylig besluttede at oprette et netværk til gensidig styrkelse af deres nationale lovgivning, hvilket ligeledes burde ske for de øvrige områder vedrørende frihed, sikkerhed og retfærdighed,
- den kendsgerning, at samarbejdet selv mellem EU's agenturer kun udvikler sig langsomt, og at situationen risikerer at blive endnu mere kompleks med en mangedobling af andre organer med operationelle opgaver på EU-plan,

C. der henviser til, at det er nødvendigt at henlede opmærksomheden på

- Rådets og Kommissionens fortsatte forsigtige holdning efter Parlamentets vedtagelse af sin beslutning af 25. september 2008 om den årlige drøftelse om de fremskridt, der er gjort i 2007 med hensyn til området med frihed, sikkerhed og retfærdighed¹, og under plenarforsamlingens drøftelser i december 2008 om beskyttelse af de grundlæggende rettigheder i Den Europæiske Union og om fremskridt med hensyn til området med frihed, sikkerhed og retfærdighed,
- de nationale parlamenters støtte til et udvidet interparlamentarisk samarbejde, især på området med frihed, sikkerhed og retfærdighed, hvilket fremgår af deres bidrag til den generelle debat og ved særlige lejligheder, som f.eks. i forbindelse med revisionen af EU-reglerne om gennemsigtighed, Rådets rammeafgørelse 2002/475/RIA af 13. juni 2002 om bekæmpelse af terrorisme², den nye EU-lovgivning om PNR-oplysninger³, gennemførelsen af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/38/EF af 29. april 2004 om unionsborgeres og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område⁴, evalueringen af Rådets direktiv 2003/9/EF af 27. januar 2003 om fastlæggelse af minimumsstandarder for modtagelse af asylansøgere i medlemsstaterne⁵, samt hvad angår gennemførelsen af det strafferetlige og civile samarbejde,

1. opfordrer de medlemsstater, der endnu ikke har ratificeret Lissabontraktaten, til at gøre dette snarest muligt, da den afhjælper de værste mangler, hvad angår området med frihed,

¹ Vedtagne tekster, P6_TA(2008)0458.

² EUT L 164 af 6.2.2003, s. 3.

³ Forslag til Rådets rammeafgørelse om anvendelse af passagerlister (PNR-oplysninger) med henblik på retshåndhævelse (KOM(2007)0654).

⁴ EUT L 158 af 30.4.2004, s. 77.

⁵ EUT L 31 af 6.2.2003, s. 18.

sikkerhed og retfærdighed, ved

- at skabe et mere konsekvent, gennemsigtigt og retssikkert regelværk,
- at øge beskyttelsen af de grundlæggende rettigheder ved at gøre Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder¹ (herefter kaldet "chartret") bindende og ved at gøre det muligt for Unionen at tilslutte sig den europæiske konvention om beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder,
- at øge unionsborgernes og civilsamfundets indflydelse ved at inddrage dem i lovgivningsprocessen og give dem udvidet adgang til at indbringe sager for De Europæiske Fællesskabers Domstol,
- at inddrage Europa-Parlamentet og de nationale parlamenter i evalueringen af EU's politik, hvorved de europæiske og nationale myndigheder i højere grad vil skulle stå til ansvar;

2. opfordrer Det Europæiske Råd, Rådet og Kommissionen til

- a) formelt at inddrage det nyvalgte Europa-Parlament i vedtagelsen af det næste flerårige program for området med frihed, sikkerhed og retfærdighed for perioden 2010-2014, da dette program efter Lissabontraktatens ikrafttrædelse hovedsagelig bør gennemføres af Rådet og Parlamentet under anvendelse af den fælles beslutningsprocedure; da et sådant flerårigt program bør være langt mere vidtrækkende end de forslag, der er indeholdt i rapporterne fra Rådets fremtidsgrupper, bør de nationale parlamenter også involveres, da disse bør spille en væsentlig rolle ved udformningen af prioriteringerne og disses gennemførelsen på nationalt plan,
- b) at fokusere på de fremtidige flerårige programmer og primært på fremme af grundlæggende rettigheder og borgerrettigheder i overensstemmelse med Parlamentets nylige henstillinger² ved at videreudvikle de mål og principper i chartret, som institutionerne proklamerede i Nice i 2000 og igen i Lissabon den 12. december 2007;

3. finder det overordentlig vigtigt og hensigtsmæssigt, at Kommissionen

- a) straks tager initiativ til at forbedre beskyttelsen af borgerrettigheder som f.eks. databeskyttelse, diplomatisk og konsulær beskyttelse, samt retten til fri bevægelighed og ophold,
- b) gennem høringsmekanismer og støtte til berørte parter netværk udvikler en mekanisme, som sikrer, at borgerne i højere grad inddrages i definitionen af, hvad et unionsborgerskab indebærer,
- c) forelægger et fuldt færdiggjort program med EU-foranstaltninger til styrkelse af

¹ Chartrets tekst: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2007:303:0001:0016:EN:PDF>
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2007:303:0017:0035:EN:PDF>

² Jf. dets beslutning af 14. januar 2009 om situationen for grundlæggende rettigheder i Den Europæiske Union 2004-2008 (vedtagne tekster, P6_TA(2009)0019).

tiltaltes processuelle rettigheder og nødvendige garantier før og efter retssager, især når det drejer sig om personer, som ikke er statsborgere i det pågældende land, og mere generelt udvikler en kontrol med det europæiske strafferetssystem og sikkerhedsforanstaltninger, hvad angår beskyttelse af borgernes rettigheder,

- d) regelmæssigt indsamler og udbreder alle relevante neutrale data vedrørende udviklingen af de vigtigste politikker for området med frihed, sikkerhed og retfærdighed, såsom migrationsstrømme, udviklingen inden for organiseret kriminalitet og især terrorisme (se EU's trusselsvurdering af organiseret kriminalitet i EU (OCTA) og Europols rapport om situationen og udviklingen med hensyn til terrorisme i Europa (TE-SAT)),
- e) snarest muligt forelægger de retsakter, der er under forberedelse om andre kategorier af arbejdstagere fra tredjelande, såsom sæsonarbejdere, virksomhedsinternt udstationerede og lønnede praktikanter, der skal være omfattet af EU's "blå kort"-ordning, og om FRONTEX' mandat; navnlig sikrer, at FRONTEX har tilstrækkelige ressourcer til at opfylde sine mål og holde Parlamentet fuldt underrettet om forhandlingerne om aftaler med tredjelande vedrørende indvandring,
- f) indfører en europæisk indre sikkerhedspolitik, som bør supplere nationale sikkerhedsplaner, således at EU-borgerne og de nationale parlamenter får et klart billede af EU-aktionernes merværdi; især forstærker EU's politik vedrørende bekæmpelsen af visse former for organiseret kriminalitet, såsom it-kriminalitet, menneskehandel, seksuel udnyttelse af børn eller korrupsion, ved hjælp af en effektiv indsats og under anvendelse af alle til rådighed stående samarbejdsværktøjer for at opnå konkrete resultater, herunder tiltag med henblik på at vedtage en retsakt om konfiskering af internationale kriminelle organisationers finansielle aktiver og ejendom og om genanvendelse heraf til sociale formål,
- g) fortsætter gennemførelsen af princippet om gensidig anerkendelse af retsafgørelser i både civil- og strafferetlige sager og på alle stadier i retsproceduren, især hvad angår strafferet, for at sikre, at der skabes et europæisk system for anerkendelse og gensidig godkendelse af beviser, idet der tages størst muligt hensyn til respekten for de grundlæggende rettigheder,
- h) komplementerer udviklingen med hensyn til gensidig anerkendelse via en række foranstaltninger til fremme af gensidig tillid, især gennem en vis tilnærmelse af materiel strafferet og strafferetsplejen samt processuelle rettigheder, bedre gensidig evaluering af, hvorledes retssystemerne fungerer, og bedre metoder til skabelse af gensidig tillid mellem det juridiske erhvervs udøvere f.eks. ved at intensivere den juridiske videreuddannelse og yde støtte til netværk,
- i) skaber en gennemsigtig og effektiv ydre EU-strategi for området med frihed, sikkerhed og retfærdighed, baseret på en troværdig politik, især der hvor Fællesskabet alene har kompetence, f.eks. i forbindelse med aftaler om tilbagetagelse, beskyttelse af de ydre grænser og visumpolitik (som det er tilfældet i spørgsmålet om amerikansk visumfritagelse),
- j) opfordrer Rådet til regelmæssigt at høre Parlamentet, også i spørgsmål om

internationale aftaler vedrørende strafferetligt samarbejde og politisamarbejde, eftersom Rådets aktuelle vægring ved at gøre dette er i modstrid med princippet om loyalt samarbejde og om EU's demokratiske ansvarliggørelse; især fremlægger kriterier for udviklingen af en reel europæisk politik for aftaler med tredjelande om gensidig retshjælp eller udvisning i straffesager under hensyntagen til princippet om ikke-diskriminering mellem EU-borgere og det pågældende tredjelandets borgere,

- k) forelægger specifik lovgivning, som giver alle EU-borgere diplomatisk og konsulær beskyttelse, uanset om den pågældende medlemsstat er repræsenteret på tredjelandets territorium eller ej,
- l) fremlægger nye forslag med henblik på at efterkomme EF-Domstolens afgørelser om beskyttelse af grundlæggende rettigheder i forbindelse med fastfrysning af fysiske og juridiske personers aktiver, også under henvisning til EF-Domstolens afgørelser om personer på listen i bilaget til Rådets afgørelse 2008/583/EF af 15. juli 2008 om gennemførelse af artikel 2, stk. 3, i forordning (EF) nr. 2580/2001 om specifikke restriktive foranstaltninger mod visse personer og enheder med henblik på at bekæmpe terrorisme¹, særlig i sag T-284/08, People's Mojahedin Organization of Iran (PMOI) mod Rådet, og sag T-256/07, PMOI mod Rådet,
- m) styrker gensidig tillid og solidaritet mellem medlemsstaternes myndigheder ved
 - i samarbejde med Europarådet at fastsætte højere normer for kvaliteten af såvel det retlige samarbejde² som politisamarbejdet,
 - at styrke og demokratisere de mekanismer for gensidig evaluering, der allerede eksisterer i forbindelse med Schengensamarbejdet og bekæmpelsen af terrorisme,
 - at udvide den model for gensidig evaluering og hjælp mellem medlemsstaterne, som blev indført med Schengen, til at omfatte alle politikker vedrørende området med frihed, sikkerhed og retfærdighed, som har at gøre med statsborgere fra andre medlemsstater eller fra tredjelande (såsom migrations- og integrationspolitik og ved gennemførelse af programmer til bekæmpelse af terrorisme og radikaliserings),
- n) skaber udvidet koordinering og komplementaritet mellem de eksisterende og fremtidige EU-agenturer, såsom Europol, Frontex og Cefpol, da disse organer bør komme videre end deres begrænsede og usikre samarbejde og etablere tættere forbindelser med deres modsvarende nationale organer ved at opnå højere effektivitets- og sikkerhedsstandarder og vise større ansvarlighed og gennemsigtighed i forholdet til Europa-Parlamentet og de nationale parlamenter,
- o) fortsætter med løbende at udvikle og styrke den fælles unionspolitik vedrørende grænseforvaltning og samtidig understreger behovet for snarest muligt at få defineret en global struktur for unionens grænsestrategi samt få fastlagt, hvorledes alle beslægtede programmer og projekter bør samvirke og fungere som en helhed, med

¹ EUT L 188 af 6.2.2003, s. 21.

² Europa-Parlamentets henstilling til Rådet om kvaliteten af strafferetsplejen og harmonisering af medlemsstaternes straffelovgivning (EUT C 304E af 1.12.2005, s. 109).

henblik på at optimere den måde, hvorpå de indvirker på hinanden, og undgå dobbeltarbejde og inkonsekvens;

4. opfordrer indtrængende Kommissionen til at træffe alle de nødvendige foranstaltninger med henblik på at afslutte de berørte projekter og sikre, at visuminformationssystemet (VIS) og anden generation af Schengeninformationssystemet (SIS II) kan træde i kraft så hurtigt som muligt;
5. anbefaler, at Kommissionen afstår fra at fremlægge forhastede forslag til retsakter om indførelse af nye systemer – navnlig indrejse- og udrejsesystemet – indtil VIS og SIS II er kommet rigtig i gang; anbefaler, at det reelle behov for et sådant system evalueres, da der tydeligvis er tale om overlappning med allerede eksisterende systemer; mener, at det er vigtigt at undersøge alle påkrævede ændringer af de eksisterende systemer og sørge for et korrekt skøn over hele processens reelle omkostninger;
6. opfordrer Kommissionen til i sit forslag om et flerårigt program at medtage de ovenfor beskrevne henstillinger samt de henstillinger, Parlamentet fremsatte i sin nævnte beslutning af 25. september 2008 samt i følgende beslutninger:
 - af 14. januar 2009 om situationen for grundlæggende rettigheder i Den Europæiske Union 2004-2008¹,
 - af 2. april 2009 om unionsborgerskabets problemer og perspektiver²,
 - af 27. september 2007 om anvendelsen af Rådets direktiv 2000/43/EF af 29. juni 2000 om gennemførelse af princippet om ligebehandling af alle uanset race eller etnisk oprindelse³,
 - af 10. marts 2009 om de kommende faser af grænseforvaltningen i Den Europæiske Union og tilsvarende erfaringer i tredjelande⁴og
 - af 10. marts 2009 om det fremtidige fælles europæiske asylsystem⁵;
7. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet, Kommissionen og medlemsstaternes regeringer og parlamenter.

¹ Vedtagne tekster, P6_TA(2009)0019.

² Vedtagne tekster, P6_TA(2009)0204.

³ EUT C 219 E af 28.8.2008, s. 317.

⁴ Vedtagne tekster, P6_TA(2009)0085.

⁵ Vedtagne tekster, P6_TA(2009)0087.